

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU PRIRODE
SEKTOR ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA
I OCJENU PRIHVATLJIVOSTI

KLASA: UP/I 352-03/23-06/37

URBROJ: 517-10-2-2-23-4

Zagreb, 26. listopada 2023.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 19370100881, na temelju članka 30. stavka 4. vezano uz članka 29. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19), povodom zahtjeva nositelja zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., OIB: 09518585079, Ulica grada Vukovara 37, HR-10000 Zagreb, u predmetnom postupku prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat *Višenamjenski objekt za poboljšanje vodnog režima uslijed rada HE Lešće na rijeci Donjoj Dobri nizvodno od HE Lešće*, na području Općine Generalski Stol u Karlovačkoj županiji, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

- I. Zahvat *Višenamjenski objekt za poboljšanje vodnog režima uslijed rada HE Lešće na rijeci Donjoj Dobri nizvodno od HE Lešće*, na području Općine Generalski Stol u Karlovačkoj županiji, nositelja zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, HR-10000 Zagreb, prihvatljiv je za ekološku mrežu.
- II. Ovo Rješenje izdaje se na rok od četiri godine.
- III. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, Zagreb, podnio je 14. lipnja 2023. g., Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, Upravi za zaštitu prirode (dalje u tekstu: Ministarstvo), zahtjev za provedbu postupka prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat *Višenamjenski objekt za poboljšanje vodnog režima uslijed rada HE Lešće na rijeci Donjoj Dobri nizvodno od HE Lešće*, na području Općine Generalski Stol u Karlovačkoj županiji. U zahtjevu su sukladno odredbama članka 30. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode (u daljem tekstu: Zakon) dostavljeni podaci o nositelju zahvata, lokaciji i zahvatu, opis zahvata, kartografski prikaz zahvata.

U provedbi postupka, Ministarstvo je dopisom KLASA: UP/I 352-03/23-06/37, URBROJ: 517-10-2-2-23-2 od 30. lipnja 2023., zatražilo prethodno mišljenje Zavoda za zaštitu okoliša i prirode o mogućnosti značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Zavod za zaštitu okoliša i prirode dostavio je mišljenje KLASA: 352-03/23-02/929, URBROJ: 517-12-2-3-2-23-2 od 22. rujna 2023. u kojem navodi da se Prethodnom

ocjenom može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže.

Razmatrajući predmetni zahtjev s pratećom dokumentacijom, podatke o ekološkoj mreži i mišljenje zavoda za zaštitu okoliša i prirode, Ministarstvo je utvrdilo sljedeće.

Višenamjenski objekt za poboljšanje vodnog režima uslijed rada HE Lešće na rijeci Donjoj Dobri nizvodno od HE Lešće je višenamjenska hidrotehnička građevina s osnovnom funkcijom poboljšanja vodnog režima i dodatnom funkcijom proizvodnje električne energije odnosno mala hidroelektrana Globornica snage 3,6 MW (dalje u tekstu „MHE Globornica“). Planirana lokacija MHE Globornica je najuzvodniji dio dolinskog dijela toka rijeke Dobre, na stacionaži km 30+690, između Jarčeg Polja i Toplica Lešće. MHE Globornica sastoji se od akumulacijskog jezera (kompenzacijskog bazena), objekta proizvodnih jedinica, preljeva sa slapištem, nasute brane, platoa s upravljačkom zgradom, pristupnog puta i spoja s elektroenergetskom mrežom. Predviđeno trajanje radova izgradnje predmetnog zahvata je 4 godine. Izgradnjom brane na pregradnom profilu na stac. km 30+690 rijeke Dobre uz realizaciju maksimalnog radnog vodostaja na koti 140,40 m n.m. stvorit će se akumulacijska jezero duljine oko 4,3 km, odnosno utjecaj ostvarenog uspora protezat će se do oko stac. km 34+990 uzvodno na rijeci Dobri te oko 2,7 km uzvodno od ušća na pritoku Globornica. Volumen jezera pri tom vodostaju iznosi približno 1.820.000 m³, a površina oko 57 ha. Uz kotu dna na pregradnom profilu od oko 132,00 m n.m. najveća dubina vode koja se može očekivati u jezeru iznosi oko 8,40 m, a srednja oko 3,2 m. Akumulacijska jezero je izduženog oblika s najvećom širinom 150 m i srednjom širinom oko 80 m, a služi ponajprije kao kompenzacijski bazen HE Lešće. Minimalni radni vodostaj u jezeru iznosi 136,30 m n.m. pri kojemu je volumen oko 376.000 m³ pa je za kompenzacijski rad na raspolaganju volumen od oko 1.444.000 m³. Vodostaj u jezeru će oscilirati na satnoj razini s obzirom na ključnu ulogu jezera u prihvaćanju vodnih valova visoko instalirane HE Lešće. Proizvodne jedinice MHE Globornica su Kaplan turbine. Planirane su dvije proizvodne jedinice koje mogu raditi s protokom od oko 8 do oko 40 m³/s (svaka), a pojedinačna instalirana snaga svake jedinice iznosi oko 1,8 MW. Proizvodne jedinice imaju mogućnost dvostruke regulacije protoka, korištenjem privodnog aparata ili promjene broja okretaja tako da se osiguraju povoljni uvjeti rada kod promjene protoka ili promjene pada do koje može doći uslijed promjene razine donje vode. Dovodni dio do proizvodnih jedinica hidraulički je oblikovan tako da se osigura jednakomjerni dotok vode na svaku od turbina. Odvod vode od turbine u donju vodu je difuzorom duljine oko 15,3 m. Izlazni profil difuzora je površine koja osigurava izlaznu brzinu od oko 1 m/s. Spoj objekta proizvodnih jedinica s donjom vodom je preko prijelaznog dijela odvodnog kanala koji završava pragom na koti 131,80 m n.m. Objekt proizvodnih jedinica (duljine oko 59,8 m i širine oko 23,2 m) planiran je kao armiranobetonska konstrukcija s pločom na koti 142,30 m n.m. Na ploči su predviđene pokrovne rešetke iznad otvora za ugradnju proizvodnih jedinica. Nizvodni gredni zatvarači nisu predviđeni jer je dno komore predviđene za ugradnju turbine iznad razine donje vode te je moguć pregled proizvodne jedinice samo uz spuštene uzvodne gredne zatvarače. Na ulazu u protočno polje proizvodne jedinice, a nizvodno od grednog zatvarača predviđena je ugradnja fine rešetke dimenzija 8,7x8,6 m. Rešetke će biti izrađene od plosnatih profila 12x90 mm sa svjetlim razmakom od 40 mm. Donji rub rešetke je na koti 133,30 m n.m., a gornji na koti 141,20 m n.m. Rešetka se fiksirana gornji i donji ubetonirani profil uz jedan horizontalni potporni nosač na sredini visine rešetke. Čišćenje rešetke obavljat će se čistilicom s platoa na koti 142,30 m n.m., a očišćene će se naplavine odvoziti na uređenu deponiju. Dotok na rešetku je sa slobodnim vodnim licem, a projektni tlak iznosi 8,00 m v. s.. Evakuacija velikih voda na brani vršit će se preko preljeva. Na brani su predviđena dva preljevna polja sa segmentnim zapornicama te temeljni ispust, ali će se preljev tako dimenzionirati kao da temeljni ispust (iz sigurnosnih razloga) ne sudjeluje pri evakuaciji velikih voda. Preljev je smješten na središnjem dijelu brane, dimenzioniran je na maksimalni protok 1000-godišnjeg povratnog razdoblja, a opremljen je segmentnom zapornicom. Kod nailaska 1000-godišnjeg vodnog vala razina vode u akumulaciji

doseže kotu od oko 141,00 m n.m., a kod prolaza 10000-godišnjeg vodnog vala vodostaj u jezeru doseže kotu od oko 141,45 m n.m. Kruna preljeva je na koti 136,00 m n.m., a preljev se sastoji od dvaju preljevnih polja duljine 10 m. Desni rub preljeva gotovo se poklapa s desnim bokom korita rijeke, odnosno naslanja se na nasutu branu u desnom boku, a lijevi rub preljeva naslanja se na objekt proizvodnih jedinica. Stupovi preljeva (širine 3,0 m) koji ujedno nose i konstrukciju mosta u produžetku pristupne ceste s uzvodne su strane polukružno oblikovani kako bi se ostvarili povoljniji hidraulički uvjeti. Dno slapišta upušteno je za 1,30 m u odnosu na najdublji dio korita, na kotu 130,50 m n.m., Slapište je hidraulički dimenzionirano na 1000-godišnji vodni val. Utvrđeno je da odabrana dubina ukapanja slapišta, uz ostale geometrijske karakteristike, ne osigurava potopljenost vodnog skoka pa je na kraju slapišta projektiran prag visine 1,70 m. Duljina slapišta iznosi 33,0 m, a širina je određena širinom preljeva te iznosi 23,0 m. Bočni zidovi slapišta predviđeni su do kote 137,00 m n.m.. Nasuta brana se na desnom boku rijeke naslanja na desni bočni zid preljeva, a na lijevom na lijevi bočni zid objekta proizvodnih jedinica. Na lijevom boku na nasutu branu nizvodno se naslanja plato s upravljačkom zgradom. Kruna brane je na koti 142,30 m n.m., 1,90 m iznad maksimalnog radnog vodostaja, a viša je i od maksimalnog vodostaja u akumulaciji i u slučaju nailaska vodnog vala 10000-godišnjeg povratnog razdoblja. Ukupna duljina brane u kruni iznosi oko 115 m. Najveća ukupna visina brane je oko 10,40 m. Nagib pokosa brane (V:H) iznosi 1 :2. Na kruni brane projektirana je servisna cesta za promet unutar kruga postrojenja. Za sprječavanje procjeđivanja ispod brane te za smanjenje hidrostatičkog uzgona predviđena je izvedba injekcijske zavjese. Upravljačkoj zgradi pristupa se s platoa do kojeg vodi pristupna cesta. Pristupna cesta duljine oko 240 m započinje od spoja s nerazvrstanom cestom u naselju Crno Kamanje na lijevoj obali Dobre, a završava na spoju s platoom. Cesta je duljine oko 240 m, širina kolnika je 5 m, a bankine sa svake strane ceste širine su 0,5 m. Nagib pristupne ceste na njenom najstrmijem dijelu ne prelazi 12 %. Interna prometnica unutar ograde postrojenja je širine 5 m te je formirano okretište i manipulativni prostor ispred svih ulaza u objekt. Kao završna obrada prometnice predviđen je asfalt do glavnog ulaza u objekt odnosno travna rešetka do ostalih ulaza u zgradu. Uz internu prometnicu predviđeno je šest parkirališnih mjesta. Kota zaravnatog i uređenog terena uz objekt nadmorske je visine 142,30 m. Upravljačka zgrada planirana je kao prizemna i sastoji se od prostorije za smještaj elektro i strojarke upravljačke opreme, prostora transformatora naponske razine 0,4/35 kV, prostora 35 kV postrojenja za priključak MHE na mrežu, prostora radionice i skladišta, sanitarnog čvora, garderobe s tušem, komandne radne sobe i komunikacijskih prostora. Odvodnja otpadnih voda predviđena je u vodonepropusnu septičku jamu, a vodoopskrba s javne vodoopskrbne mreže. S platoa upravljačke zgrade osiguran je pristup na ploču objekta proizvodnih jedinica te na most koji preko objekta proizvodnih jedinica i preljeva spaja plato i desnu obalu Dobre, odnosno dio nasute brane na desnoj obali. Predviđeno je priključenje MHE Globornica na elektroenergetsku mrežu 35 kV. Tehničko rješenje priključenja odredit će se u daljnjoj fazi projektiranja.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (Narodne novine, br. 80/19, 119/23) planirani zahvat ne nalazi se unutar područja ekološke mreže. U bližoj okolici zahvata nalaze se sljedeća Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), uz napomenu kako se prvi iznos najmanje okvirne udaljenosti odnosi na akumulaciju Globornica, a drugi iznos na postrojenje MHE Globornica: HR2000108 Vodotečina (1,6 km; 4 km), HR2000593 Mrežnica - Tounjčica (2,4 km; 3,2 km), HR2000592 Ogulinsko-plašćansko područje (4,7 km; 7,5 km), HR2000057 Jazbina jama (6,1 km; 8,9 km), HR2000642 Kupa (7,4 km; 8 km), HR2001340 Područje oko Kuštrovke (8,7 km; 11,4 km) i HR2001505 Korana nizvodno od Slunja (9,2 km; 9,2 km). Vezano uz udaljenost vodnim putem, najbliže područje ekološke mreže je POVS HR2000642 Kupa, koje se nalazi na oko 30,7 km nizvodno rijekom Dobrom od lokacije zahvata, odnosno na ušću rijeke Dobre u rijeku Kupu kod naselja Gornje Pokupje i Mahićno.

S obzirom na navedene udaljenosti lokacije zahvata od područja ekološke mreže, zahvat neće značajno negativno utjecati na ciljne stanišne tipove i pogodna staništa za ciljne vrste područja ekološke mreže stoga je isključena mogućnost značajnih negativnih utjecaja (pojedinačnih i kumulativnih) zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je riješeno kao u izreci. Za predmetni zahvat nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka I. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 30. stavak 4. Zakona, kojom je propisano da ako nadležno tijelo isključi mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Točka II. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 43. stavak 1. Zakona, kojom je propisano da se rješenje iz članka 30. stavka 4. Zakona izdaje na rok od četiri godine.

Točka III. ovoga Rješenja u skladu je s odredbom članka 44. stavak 3. Zakona, kojom je propisano da nadležno tijelo objavljuje rješenje iz članka 30. Zakona, na internetskoj stranici.

Člankom 27. stavkom 2. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da se za zahvate za koje je posebnim propisom kojim se uređuje zaštita okoliša određena obveza procjene utjecaja na okoliš, prethodna ocjena obavlja prije pokretanja postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Člankom 29. stavkom 1. podstavkom 1. Zakona o zaštiti prirode, propisano je da Ministarstvo provodi prethodnu ocjenu za zahvate za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu okoliša provodi postupak procjene utjecaja na okoliš prema posebnom propisu iz područja zaštite okoliša.

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Zakona o zaštiti prirode ovo Rješenje dostavlja se inspekciji zaštite prirode.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. HEP-Proizvodnja d.o.o., Ulica grada Vukovara 37, 10000 Zagreb (*R s povratnicom!*)
2. Državni inspektorat, Inspekcija zaštite prirode, Šubićeva 29, 10000 Zagreb (elektroničkom poštom: pisarnica.dirh@dirh.hr)